

«ЗЕЛЕНЕ» БУДІВНИЦТВО ЯК НАПРЯМ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

к.н.держ.упр., доц. **Балуєва О.В.**
Донецький державний університет управління

Сучасні найбільші міста змінюють свою функціональну орієнтацію, промисловість з другої половини ХХ століття покидає мегаполіси, які стають центрами споживання товарів і послуг. Причиною різкого посилення ролі мегаполісів в сучасному економічному житті є нерівномірність економічного розвитку, при цьому, на їх території концентрується усе більша чисельність населення, приносячи за собою тягар соціально-економічних проблем. Актуальність завдання стійкого розвитку міст, екологізації місць розселення пов'язана перед усім із збереженням всього природного середовища. Можливо, створення стійких, здорових, екологічних міст (екосіті) буде найкрупнішим досягненням людства за всі роки його існування.

На сьогодні отримали широкий розвиток окремі напрямки екологізації міського середовища, а саме: «зелене» будівництво, використання екологічних матеріалів, біоархітектура, підземне будівництво, фіто меліорація.

«Зелене» будівництво в широкому розумінні, це комплекс заходів, які структуровані відповідними стандартами проектування і будівництва, з метою збільшення ефективності використання природних ресурсів з одночасним зменшенням негативного впливу будівель на навколишнє середовище та на життєдіяльність людини. Рівень розвитку «зеленого» будівництва безпосередньо залежить від досягнень науки і технології, від активності промислових інженерів і від свідомості суспільством екологічних принципів.

Використання «зелених» стандартів дозволить прискорити перехід від традиційного проектування і будівництва будівель і споруд до стійкого, яке базується на наступних принципах: безпека і сприятливі здорові умови життєдіяльності людини; обмеження негативної дії на довкілля; облік інтересів майбутніх поколінь.

«Зелене» будівництво ґрунтується на відповідній сертифікації і є широко поширеним у світі. Система сертифікації «зеленого» будівництва існує більше 20 років, 21 країна має свою унікальну оцінну систему, вони відрізняються один від одного через культурні і кліматичні відмінності, але всіх їх об'єднує одна мета – прагнення до стійкості. Системи сертифікації можуть застосовуватися як до нових, так і до функціонуючих будівель. Розрізняють номінальні і функціональні, обов'язкові (Директива Європейського Союзу за енергетичними показниками будівель) і добровільні (BREEAM, LEED) системи. Так, номінальний підхід заснований на дослідницьких даних по об'єкту споживання енергії, функціональний — на показниках приладів, що свідчать про реальне споживання енергії.

Серед добровільних систем сертифікації в світі виділяють більше десяти стандартів, більшість з яких мають національний характер: Японія — CASBEE, Австралія – GREEN STAR, NABERS, Франція — HQE, Німеччина — DGNB, т.д. На міжнародному ринку активно присутня система BREEAM (Великобританія) і LEED (США), а також GSBC від DGNB (Німеччина).

Родоначальником всіх систем є англійська система BREEAM (British Building Research Establishment Environmental Assessment Method), яка була введена в 1990 році.

З 1998 р. американська система The Leadership in Energy & Environmental Design (LEED) є однією з найбільш широко визнаною системою сертифікації зелених будівель, і адаптована у Бразилії, Канаді, Італії. Дана система широко використовується транснаціональними корпораціями.

В даний час «зелені» стандарти широко використовуються Європейським Союзом, Північною Америкою, Австралією, країнами Азії і починають застосовуватися на Середньому Сході і в Латинській Америці. У ряді країн розробляються власні національні «зелені» стандарти, які створюються з урахуванням місцевого законодавства, державної політики відносно енергоресурсів і екології, кліматичних умов і т.д. Розвитком і впровадженням «зелених» стандартів переважно займаються некомерційні організації — раді із «зеленого» будівництва. Координацією діяльності рад займається Міжнародна Рада «зеленого» будівництва – World Green Building Council (WORLDGBC).

Слід зазначити, що ринок «зеленого» будівництва в нашій країні є не сформованим, як і власна система сертифікації. Безперечно, забудовники і девелопери мають бути економічно мотивованими для того, щоб впроваджувати при будівництві інноваційні технології і матеріали, які відповідають підвищеним екологічним стандартам, але підтримка з боку держави сьогодні відсутня, не сформовано і нормативно-правову базу, яка б регулювала дані питання. Без відповідної законодавчої бази і стимулюючих державних програм, широке впровадження «зелених» технологій є проблемним. В рішенні даного питання, перш за все, необхідно зберегти баланс інтересів бізнесу і суспільства, забезпечити державне стимулювання господарюючих суб'єктів на ринку будівництва, створити економічні механізми, які будуть сприяти розвитку «зеленого» будівництва в Україні.